

S I N T E Z A

obiecțiilor și propunerilor la proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Planului de măsuri pentru pregătire de sezonul de încălzire 2024-2025 (număr unic 660/MEn/2024)

Instituția	Conținutul obiecției/ propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
<p>Ministerul Justiției (Scrisoarea nr. 04/2-8447 din 18 septembrie 2024)</p>	<p>Potrivit notei de fundamentare, proiectul de act normativ este elaborat în temeiul art. 4 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 174/2017 cu privire la energetică și în scopul identificării și realizării în termeni utili a unor măsuri de pregătire pentru sezonul de încălzire 2024-2025, în vederea asigurării fiabile cu resurse energetice și servicii comunale a economiei naționale și a populației. Totodată, conform art. 108² din Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale, în scopul atenuării majorărilor bruște ale prețurilor pentru gazele naturale și a asigurării funcționării sigure și fiabile a pieței gazelor naturale, se asigură stocarea unor cantități suficiente de gaze naturale, ceea ce reprezintă o obligație impusă în interesul economic general. În context, raționamentele expuse de inițiator în notă reflectă motivul elaborării actului normativ. Totodată, aferent rigorilor normative, se vor reține următoarele:</p> <p>La proiectul hotărârii: În clauza de adoptare, pentru corectitudinea redactării, textul „lit. (e)” se va substitui cu textul „lit. e)”, iar sursa publicării Legii nr. 174/2017 cu privire la energetică se va expune după cum urmează: „(republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2023, nr. 480–482, art. 849)”.</p> <p>La pct. 1, cu referire la textul „Comisia este convocată și condusă de către președintele Comisiei. În lipsa președintelui Comisiei, aceasta va putea fi convocată și condusă de vicepreședintele Comisiei. Ministerul Energiei va asigura ținerea lucrărilor de secretariat a Comisiei” se recomandă examinarea oportunității aprobării unui Regulament privind organizarea și funcționarea Comisiei, având în vedere faptul instituirii în fiecare an al acesteia.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă Textul a fost redactat.</p> <p>Se acceptă În cazul în care Guvernul va decide aprobarea unui astfel de Plan pentru următorul sezon de încălzire 2025-2026, în contextul în care în trimestrul IV 2024 se planifică a fi aprobat Planul pentru situații excepționale în sectorul gazelor naturale (ce include și un Plan acțiuni preventive), va fi examinată oportunitatea aprobării unui Regulament privind</p>

	<p>La pct. 4, în dispoziția de modificare a punctului 4 din Hotărârea Guvernului nr. 365/2024, se vor exclude cuvintele „se modifică și” ca fiind excedente. Concomitent, semnalăm că redacția propusă a punctului 4 urmează a fi redată din alineat și cu numerotare.</p> <p>La anexa nr. 2: În cuprinsul tabelelor 7 și 8 recomandăm delimitarea coloanei „Autorități/entități competente” în coloane distincte care să includă „Autorități responsabile” și „Parteneri”, or, spre exemplu, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică este o autoritate publică autonomă și nu poate fi obligată de Guvern să exercite anumite acțiuni. La fel, remarcăm că Guvernul nu poate să atribuie obligații unor societăți comerciale sau să le desemneze în calitate de responsabili pentru implementarea acțiunilor.</p> <p>Menținerea responsabilității entităților independente sau a societăților comerciale pentru acțiunile vizate ar fi posibilă cu atragerea lor în calitate de parteneri la realizarea acțiunilor propuse, fapt care se va menționa în rubrica respectivă. Astfel, în planul de acțiuni la rubrica „instituția responsabilă” va fi indicată</p>	<p>organizarea și funcționarea Comisiei.</p> <p>Totodată, menționăm că, activitatea Comisiei este una temporară, și se va întruni doar la necesitate, pentru a putea interveni, după caz, întru soluționarea anumitor blocaje la nivel național și regional, ce ar putea pune sub risc securitatea aprovizionării cu resurse energetice a Republicii Moldova.</p> <p>Menționăm că, în anii precedenți, Guvernul Republicii Moldova a asigurat monitorizarea și implementarea mai multor măsuri de pregătire pentru sezonul de încălzire, stabilite în Hotărârea Guvernului nr. 606/2022 și Hotărârea Guvernului nr. 566/2023, prin care la fel a fost instituită o astfel de Comisie.</p> <p>Se acceptă Textul a fost redactat.</p> <p>Se acceptă parțial Măsurile prevăzute în Tabelele nr. 7 și nr. 8 sunt cu titlu de recomandare, fapt despre care este menționat în proiect și Nota Informativă. Totodată, majoritatea măsurilor de pregătire pentru sezonul de încălzire 2024-2025 prevăzute în proiectul hotărârii de Guvern se regăsesc deja în alte acte normative în vigoare. Enumerarea acestor măsuri în proiectul HG are drept scop, inclusiv asigurarea unei mai bune monitorizări a realizării de către autoritățile competente a măsurilor ce au</p>
--	--	--

	<p>autoritatea/instituția publică responsabilă de realizarea acțiunilor planificate, în cooperare cu alte entități concrete.</p> <p>Adițional, se vor revizui termenii de realizare care sunt deja depășiți (spre exemplu 15 septembrie 2024 la pct. 16 și 17 din tabelul nr. 7) În ceea ce privește unele figuri și tabele, atenționăm că în textul Planului nu se regăesc normele de referință la acestea. Prin urmare, conținutul Planului se va revizui în acest sens.</p> <p>La definitivarea proiectului se va ține cont de prevederile art. 52 alin. (2) și (3) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, potrivit cărora punctele, de regulă, nu au denumire, sunt expuse fără utilizarea cuvântului „punct” și se însemnează consecutiv cu numere ordinare, exprimate prin cifre arabe, urmate de punct, începând cu primul și terminând cu ultimul, de la începutul și până la sfârșitul actului normativ. Pentru interpretare corectă și aplicare comodă, punctele pot fi divizate în subpuncte care se numerează prin adăugarea consecutivă a cifrelor arabe, până la gradul de detaliere necesar. Ținând cont de aceasta, subpunctele se vor renumera conform prevederilor legale enunțate. Spre exemplificare, în cazul diviziunilor pct. 3 (din proiectul hotărârii) numerotate prin sbp. 1), 2) și 3), acestea se vor numera prin 1.1, 1.2 și 1.3.</p> <p>Referitor la abrevieri se va ține cont de prevederile art. 54 alin. (1) lit. i) din Legea nr. 100/2017, potrivit căruia exprimarea prin abrevieri a unor denumiri sau termeni se poate face numai după explicarea acestora în text, la prima folosire.</p>	<p>impact asupra securității aprovizionării cu resurse energetice a țării.</p> <p>Se acceptă Textul a fost redactat.</p> <p>Se acceptă Textul a fost redactat.</p> <p>Se acceptă Textul a fost redactat.</p>
<p>Centrul Național Anticorupție (Scrisoarea nr. 06/2/15555 din 16 septembrie 2024)</p>	<p>În conformitate cu prevederile pct.12 al Hotărârii Guvernului cu privire la planificarea, elaborarea, aprobarea, implementarea, monitorizarea și evaluarea documentelor de politici publice nr. 386 din 17 iunie 2020, planul de acțiuni este parte componentă a programului - document de politici publice pe termen mediu (3-5 ani), care derivă din strategie și, respectiv, contribuie la implementarea acesteia prin detalierea și concretizarea acțiunilor ce urmează a fi realizate într-un domeniu sau subdomeniu de activitate. Totodată conform prevederilor art.28 alin.(2) din Legea integrității nr.82/2017 „Agenții publici și entitățile publice cu drept de inițiativă</p>	

	<p><i>legislativă, alte entități publice care elaborează și promovează proiecte de acte legislative și normative (în continuare în acest articol – autori), precum și Secretariatul Parlamentului, în cazul inițiativelor legislative ale deputaților, au obligația de a supune expertizei anticorupție proiectele de acte, cu excepția documentelor de politici”.</i></p> <p>Prin urmare, analizând prin prisma normelor citate supra, proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Planului de măsuri pentru pregătirea de sezonul de încălzire 2024-2025, nu poate fi supus expertizei anticorupție.</p>	Se acceptă
<p>Cancelaria de Stat (Scrisoarea nr. 17-01-9856 din 03 septembrie 2024)</p>	Lipsă de obiecții și propuneri.	Se acceptă
<p>Biroul Politici de Reintegrare (Scrisoarea nr. 04-78-9828 din 02 septembrie 2024)</p>	Lipsă de obiecții și propuneri.	Se acceptă
<p>Ministerul Finanțelor (Scrisoarea nr. 07/5-09/416 din 13 septembrie 2024)</p>	<p>Ca urmare a analizei argumentelor autorului expuse în Sinteza obiecțiilor și propunerilor la proiectul de hotărâre, Ministerul Finanțelor susține de principiu proiectul Planului de măsuri pentru pregătirea către sezonul de încălzire 2024-2025.</p> <p>În contextul faptului că scenariile expuse în Nota informativă ar putea necesita mijloace financiare considerabile din bugetul de stat, în scopul evitării situațiilor neprevăzute și spontane care pot apărea în perioada sezonului de încălzire, Ministerul Finanțelor este disponibil de a conlucra și organiza/participa la ședințe de lucru cu Ministerul Energiei și Ministerul Muncii și Protecției Sociale.</p> <p>Totodată, la data de 12.09.2024 a avut loc o ședință de lucru între reprezentanții Ministerului Energiei și Ministerului Finanțelor în care au fost discutate prevederile proiectului Hotărârii de Guvern și agreeate divergențele pe propunerile Ministerului Finanțelor prezentate prin avizul/scrisoarea nr. 07/5-03/350/1300 din 21.08.2024.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p>
<p>Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale (Scrisoarea nr. 10-4601 din 03 septembrie 2024)</p>	Lipsă de obiecții și propuneri.	Se acceptă
<p>Ministerul Mediului (Scrisoarea nr. 02-07/2489 din 03 septembrie 2024)</p>	Lipsă de obiecții și propuneri.	Se acceptă
<p>Ministerul Sănătății (Scrisoarea nr. 23/3381 din 02 septembrie 2024)</p>	Lipsă de obiecții și propuneri.	Se acceptă

<p>Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării (Scrisoarea nr. 03-2768 din 03 septembrie 2024)</p>	<p>La Capitolul III, Tabelul nr. 7 Măsuri de pregătire pentru sezonul de încălzire 2024-2025 (pagina 18), măsura preventivă nr. 23 „Promovarea utilizării biomasei și surselor de energie regenerabilă în agricultură și elaborarea și implementarea programelor de trecere la utilizarea durabilă a acestor surse în sectorul respective” și măsura preventivă nr.25 „Facilitarea organizării, monitorizării și colectării produselor lemnoase, paielor și altor materii naturale nepericuloase provenite din agricultură sau silvicultură(cu axare pe agricultorii care au obținut subvenții de la stat), MDED urmează a fi exclus din lista „autorităților/entităților competente”, deoarece realizarea acțiunilor în cauză excedează domeniile de competență stabilite în pct.6 din Regulamentul de organizare și funcționare al Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.143/2021.</p>	<p>Se acceptă parțial La măsura preventivă nr. 25, MDED a fost exclus din lista „autorităților/entităților competente” (fiind inclusă cu scopul identificării tuturor agricultorilor ce au primit subvenții de la stat). Totodată, la măsura nr. 23, MDED a fost menținut, ținând cont de necesitatea raportării ulterioare a informației privind subvenționarea agenților economici realizată prin intermediul Programelor gestionate de Instituția Publică Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenorialului (spre ex. Programul de re tehnologizare și eficiență energetică a IMM, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 515/2022, altele după caz)</p>
<p>Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare (Scrisoarea nr. 2024PHG-2774 din 02 septembrie 2024)</p>	<p>Lipsă de obiecții și propuneri.</p>	<p>Se acceptă</p>
<p>Ministerul Educației și Cercetării (Scrisoarea nr. 07-09/5896 din 05 septembrie 2024)</p>	<p>Lipsă de obiecții și propuneri.</p>	<p>Se acceptă</p>
<p>Ministerul Muncii și Protecției Sociale (Scrisoarea nr. 17/4504 din 30 august 2024)</p>	<p>Lipsă de obiecții și propuneri.</p>	<p>Se acceptă</p>
<p>Ministerul Afacerilor Interne (Scrisoarea nr. 16/3473 din 30 august 2024)</p>	<p>Lipsă de obiecții și propuneri.</p>	<p>Se acceptă</p>
<p>Agencia Națională pentru Reglementări în Energetică (Scrisoarea nr. 04-04/4340 din 03 septembrie 2024)</p>	<p>1) La măsura nr.8 - după cuvântul "dispoziție" se completează cu cuvintele "participanților pieței gazelor naturale, în scop de echilibrare"; - cuvintele "în rețelele de transport gestionate" se exclud, în conformitate cu pct. 590-596 din Codul Rețelelor de gaze naturale, aprobat prin Hotărârea ANRE nr. 420/2019. <i>Argumentare:</i> Pentru a evita echivocul din partea participanților la piața gazelor naturale (părților</p>	<p>Se acceptă Textul a fost redactat.</p>

responsabile de echilibrare), se propune de precizat că serviciul de flexibilitate prin stocare în conductă a gazelor naturale se oferă de către OST participanților la piață strict în scop de echilibrare, ori rețelele de transport al gazelor naturale nu pot fi tratate ca instalații de stocare convenționale.

Serviciul de flexibilitate prin stocare în conductă este un instrument oferit părților responsabile de echilibrare (PRE) în vederea acoperirii cantităților de dezechilibru zilnic (pe termen scurt) și evitarea aplicării plăților financiare pentru dezechilibrele provocate.

2) La măsura nr. 9 se propune de exclus ANRE în calitate de autoritate competentă de *"monitorizare și asigurarea păstrării disciplinei comerciale și financiare a utilizatorilor de sistem"*

Argumentare:

De menționat, că în conformitate cu art. 21 alin. (2) lit. c) din Legea nr. 174/2017 cu privire la energetică, Agenția nu este în drept să se implice în relațiile contractuale dintre întreprinderile energetice și utilizatorii de sistem. În cazul în care se constată încălcarea prevederilor contractuale părțile acționează conform contractelor încheiate care prevăd instrumente precum garanția financiară creată în scop de a atenua riscul de neplată a facturilor emise către PRE.

3) Măsura nr. 12, se propune de exclus.

Argumentarea:

Atribuțiile ANRE referitor la impunerea obligațiilor de serviciu public privind furnizarea de ultimă opțiune în baza unor criterii de selectare competitive a gazelor naturale sunt stabilite de Legea nr. 108/2016, poartă un caracter permanent și nu se limitează doar la perioada sezonului de încălzire octombrie 2024-aprilie 2025. Totodată, ANRE reține că argumentarea autorilor din Sinteza obiecțiilor și propunerilor (recomandărilor) la proiect, precum că impunerea obligațiilor de serviciu public privind furnizarea de ultimă opțiune este importantă pentru, *"securitatea aprovizionării cu gaze naturale a țării"*, nu este relevantă speței. Menționăm că respectiva obligație nu este impusă în conformitate cu art. 11 alin. (3) lit. a), dar în conformitate cu art. 11 alin. (3) lit. c) și

Se acceptă

Textul a fost redactat.

Se acceptă parțial

Măsura nr. 12 a fost reformulată: *"Monitorizarea implementării prevederilor art. 90 privind furnizarea de ultimă opțiune din Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale, după expirarea Hotărârii ANRE nr. 444/2021"*.

	<p>art. 90 din Legea 108/2016 cu privire la gazele naturale. Prin urmare, art. 90 alin. (2) al Legii nr. 108/2016. stabilește fără echivoc că această obligație presupune doar furnizarea în condiții reglementate și la prețuri reglementate aprobate de Agenția a gazelor naturale unor <u>consumatori concreți care și-au pierdut furnizorul</u>. Or, „<i>securitatea aprovizionării cu gaze naturale a țării</i>” are o semnificație de amploare națională și presupune mecanisme care se aplică în cazul în care cantitățile necesare de gaze naturale nu mai pot fi preluate de pe piața gazelor naturale, situație care afectează inclusiv și furnizorul de ultimă opțiune. Concomitent, observăm că prin mecanismul stabilit la art. 90 alin. (2) din Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale în cazul în care în rezultatul procedurii competitive, nu este selectat furnizorul de ultimă opțiune, „<i>Agenția desemnează un furnizor de ultimă opțiune pentru o perioadă care nu depășește trei ani</i>, iar potențialele riscuri asociate Măsurii nr. 12 sunt eliminate.</p>	
<p>Agencia rezerve materiale (Scrisoarea nr. 47/03-545 din 30 august 2024)</p>	Lipsă de obiecții și propuneri.	Se acceptă
<p>Agencia Proprietății Publice (Scrisoarea nr. 05-04-5634 din 30 august 2024)</p>	Lipsă de obiecții și propuneri.	Se acceptă
<p>Congresul Autorităților Locale din Moldova Scrisoarea nr. 314 din 10 septembrie 2024</p>	lipsa obiecțiilor și propunerilor	Se acceptă
<p>Inspectoratul General pentru Situații de Urgență (Scrisoarea nr. 19/10-1926 din 30 august 2024)</p>	Lipsă de obiecții și propuneri.	Se acceptă
<p>IP Centrul Național pentru Energie Durabilă (Scrisoarea nr. 25-1075 din 04 septembrie 2024)</p>	Lipsă de obiecții și propuneri.	Se acceptă
<p>Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică (Scrisoarea nr. 4595/24 din 02 septembrie 2024)</p>	Lipsă de obiecții și propuneri.	Se acceptă
<p>Administrația de Stat a Drumurilor (Scrisoarea nr. 06/01-01/4343 din 02 septembrie 2024)</p>	Lipsă de obiecții și propuneri.	Se acceptă
<p>Platforma Națională Moldova (Din 30 august 2024)</p>	În legătură cu solicitarea Ministerului Energiei Nr. 09- 2232 din 22 August 2024 privind desemnarea reprezentanților societății civile pentru a fi incluși în calitate membri ai Comisie	

	<p>guvernamentale de coordonare a măsurilor de pregătire pentru sezonul de încălzire 2024-2025 și atenuare a impactului crizei energetice în caz de limitare a furnizării gazelor naturale și/sau a energiei electrice, vă informăm că din partea Platformei Naționale sunt desemnați Domnul Petr Comarov – Director Dezvoltare în cadrul A.O. Alianța pentru Eficientă Energetică și Regenerabile (tel. 079408740), și Domnul Sergiu Tofilat – Manager de Program în cadrul Comunității WatchDog.MD (tel. 069258102).</p>	<p>Se acceptă Textul a fost redactat.</p>
<p>Consiliul Concurenței (Scrisoarea nr. DJ-06/583-1304 din 03 septembrie 2024)</p>	<p>S-a atestat că în componența <i>Comisiei guvernamentale de coordonare a măsurilor de pregătire pentru sezonul de încălzire 2024-2025 și atenuare a impactului crizei energetice în caz de limitare a furnizării gazelor naturale și/sau a energiei electrice</i> a fost inclus Președintele Consiliului Concurenței.</p> <p>Subsecvent, atribuțiile reprezentantului Consiliului Concurenței în cadrul Comisiei menționate nu sunt specifice atribuțiilor autorității de concurență și ar putea contraveni cu atribuția sa de bază de investigație a cazurilor când sunt semnalate probleme concurențiale prevăzută de Legea concurenței nr. 183/2012 și Legea cu privire la ajutorul de stat nr. 139/2012. În acest scop, semnalăm că Consiliul Concurenței nu dispune de competențe de reglementare a piețelor și despre premisele unui risc de conflict de interes instituțional, ce ar putea apărea în cazul în care reprezentantul autorității de concurență în calitate de membru al Comisiei va participa la coordonarea măsurilor de pregătire pentru sezonul de încălzire 2024-2025 și atenuare a impactului crizei energetice în caz de limitare a furnizării gazelor naturale și/sau a energiei electrice, iar ulterior aceste măsuri ar putea constitui obiectul unei plângeri depuse în temeiul Legii nr. 183/2012 sau Legii nr. 139/2012.</p> <p>Având în vedere conflictul de interese atestat și competența de bază de investigație a încălcărilor legislației concurențiale a Consiliului Concurenței, considerăm imperios necesar, ca președintele Consiliului Concurenței să fie exclus din componența Comisiei date.</p>	<p>Se acceptă Textul a fost redactat.</p>
<p>Comunitatea pentru advocacy și politici publice „Watchdog.md” (Din 06 septembrie 2024)</p>	<p>1. Formarea unei rezerve de păcură de minim 40 000 tone Anexa 2 la proiectul HG prevede scenariul prin care Gazprom va stopa definitiv livrarea gazelor. Astfel, măsura 8 din tabelul 8 prevede „<i>Trecerea centralei electrice de termoficare (CET sursa 1)</i></p>	<p>Nu se acceptă Reieșind din prevederile proiectului prezentat spre consultări publice, la moment, nu se planifică careva achiziții de păcură a fi</p>

din cadrul SA „Termoelectrica” la funcționarea combinată pe bază de păcură 50% și gaze naturale 50%”. De asemenea, măsura 20 din tabelul 7 prevede „Crearea și menținerea stocurilor de combustibili alternativi pentru producerea energiei termice, acolo unde este posibil din punct de vedere tehnic”.

În cadrul scenariului dat, tabelul 1 prevede un consum estimat de păcură în perioada octombrie 2024 – aprilie 2025 de circa 100 000 tone, inclusiv **un consum de circa 40 000 tone în perioada decembrie – ianuarie.**

Potrivit art. 3 a Directivei 2009/119/CE, nivelul stocurilor de urgență trebuie să constituie cel puțin 61 zile de consum mediu. Deși Republica Moldova încă urmează să transpună aceste reglementări în cadrul legal național, considerăm oportun de a constitui aceste stocuri minime înainte de începerea sezonului de încălzire, din următoarele considerente:

- Există constrângeri, din punct de vedere logistic, privind achiziția și livrarea păcurii în timp util. Consultând opinia participanților pieței, putem remarca faptul că **perioada de livrare a păcurii constituie 6-8 săptămâni din momentul semnării contractului**, iar desfășurarea procedurii de achiziții publice prelungeste și mai mult perioada de recepționare efectivă a păcurii;

- În cazul apariției scenariului privind limitarea livrărilor de gaze rusești, existența rezervei minime de păcură este cu atât mai importantă pentru securitatea energetică a statului.

efectuate de către SA „Termoelectrica” în acest an. A se vedea în acest sens, aliniatul mai sus de Tabelul nr. 1 din proiect „Reieșind din experiența SA „Termoelectrica” în sezonul de încălzire 2022-2023, s-a demonstrat că funcționarea CET Sursa 1 cu utilizarea combinată a combustibilului (gaze naturale – 50% și păcură – 50%) este cel mai fiabil regim, ceea ce reduce semnificativ eventualele efecte negative. Utilizarea combinată a combustibilului gaze naturale - păcură se va considera a fi aplicată în dependență de evoluțiile prețurilor la resursele energetice, disponibilitatea resurselor energetice și impactul asupra vulnerabilității consumatorilor. Utilizarea combinată a combustibilului gaze naturale - păcură nu se examinează a fi aplicată în sezonul de încălzire 2024-2025, având în vedere că nu se estimează a fi înregistrate în această perioadă deficite de gaze naturale pentru acoperirea consumului de gaze naturale al consumatorilor de pe malul drept”.

Totodată, în contextul necesității asigurării existenței rezervei minime de păcură, este relevant a se ține cont de Măsura nr. 19 „Completarea rezervelor de stat de păcură și de cărbune, până la nivelul maxim prevăzut de Nomenclatorul bunurilor materiale din rezervele de stat, în limita disponibilității capacităților de stocare necesare” a fi

		<p>realizată de către Agenția Rezerve Materiale, capacitatea financiară a SA „Termoelectrica” și disponibilitate și starea depozitelor de stocare a păcurii de pe teritoriul CET Sursa nr. 1, precum și de faptul că, compania de stat SA „Energocon” are asigurate capacitățile și instrumentele necesare pentru procurarea, la necesitate, a volumelor suplimentare de gaze naturale din alte surse sau de pe piața spot pentru acoperirea unor eventuale deficite de gaze naturale.</p>
	<p>2. Verificarea stării depozitelor de stocare a păcurii și a blocurilor energetice În eventualitatea formării unei rezerve de păcură de minim 40 000 tone, este necesară verificarea stării depozitelor, astfel încât să fie posibilă stocarea în siguranță a rezervei respective. La stabilirea rezervei minime de păcură trebuie să se țină cont și de starea blocurilor energetice, în ce măsură acestea vor putea funcționa la parametri nominali.</p>	<p>Se acceptă A se vedea argumentarea de mai sus.</p> <p>Tabelul 7, Măsura nr. 20 a fost completată cu textul: „SA „Termoelectrica” va asigura efectuarea verificării stării tehnice a depozitelor de stocare a păcurii la CET Sursa-1 din Str. Meșterul Manole, 3”.</p>
	<p>3. Revizuirea condițiilor pentru achizițiile de păcură În sezonul de încălzire 2022-2023, SA „Termoelectrica” a desfășurat achiziții de păcură în baza deciziei CSE. Condițiile de participare la achizițiile respective aveau unele neajunsuri și riscuri pentru ofertanți, fapt care s-a răsfrânt negativ asupra ofertelor și implicit majorarea prețului de achiziție a păcurii. Evidențiem câteva aspecte relevante în această privință: - Oferta de preț fix: ofertanții urmau să prezinte un preț fix în cadrul licitației, pe când perioada de livrare a păcurii era de 2-3 luni după încheierea licitației. În cazul dat, ofertanții ofereau un preț mai mare, deoarece erau constrânși să includă în oferta de preț riscul privind volatilitatea cotațiilor păcurii la bursă.</p>	<p>Se acceptă parțial Ministerul va solicita SA „Termoelectrica”, revizuirea din timp a condițiilor pentru eventuale achiziții de păcură a fi efectuate, la necesitate, în perioada sezonului de încălzire 2024-2025”.</p>

- Condițiile de plată – după livrarea păcurii: conform condițiilor aprobate de CSE, SA „Termoelectrica” efectua achitarea păcurii după semnarea facturii de recepție. Deoarece situația financiară a întreprinderii este dificilă, ofertanții își asumau riscuri suplimentare privind încasarea contravalorii pentru păcura livrată, iar aceste riscuri erau incluse în preț.

- Condițiile de livrare – la depozitul SA „Termoelectrica”: ofertanții câștigători erau obligați să-și asume riscurile de logistică privind livrarea păcurii pe teritoriul Republicii Moldova. În cazul dat, principalul risc ține de indisponibilitatea transportului feroviar, având în vedere materialul rulant învechit al CFM. Corespunzător, riscul dat era de asemenea inclus în prețul păcurii, faptul care a contribuit la scumpirea acesteia.

Ținând cont de cele enunțate, recomandăm revizuirea condițiilor de organizare a achizițiilor de păcură, în special pe următoarele aspecte:

a) Stabilirea unei formule de preț: cotațiile bursiere + marja comercială. Această formulă de preț va permite o concurență mai mare în cadrul licitațiilor, deoarece participanții nu vor mai fi expuși riscului privind volatilitatea prețului păcurii la bursă.

b) Condiții de plată: deschiderea unui cont de acreditiv sau escrow. Pentru a obține oferte mai bune de preț, SA Termoelectrica urmează să demonstreze capacitate sigură de plată. Având în vedere imposibilitatea achitării păcurii în avans, cea mai rațională soluție ar fi plasarea mijloacelor pe un cont de acreditiv sau escrow, ceea ce va oferi certitudine ofertanților că aceștia vor primi garantat mijloacele bănești pentru păcura livrată.

c) Punctul de livrare – opțional: la depozitul întreprinderii sau la anumite puncte de trecere a frontierei MD/RO sau MD/UA. Transportarea păcurii pe teritoriul Republicii Moldova este extrem de problematică din cauza lipsei sau indisponibilității materialului rulant la CFM. Anume din acest motiv, în cadrul licitațiilor anterioare o parte din ofertanți au refuzat să-și asume riscurile cu logistica pe teritoriul RM, deși au oferit prețuri foarte atractive. Pentru a depăși această constrângere, este necesară cooperarea între CFM și SA Termoelectrica în partea ce ține de transportarea păcurii pe teritoriul RM, cu implicarea ministerelor de ramură, astfel încât

	riscul de logistică să nu fie pus întru totul pe seama ofertanților.	
„Chișinău-Gaz” SRL (Scrisoarea nr. 1722 din 02 septembrie 2024)	Lipsă de obiecții și propuneri.	Se acceptă
„Florești-Gaz” SRL (Scrisoarea nr. 188 din 02 septembrie 2024)	Lipsă de obiecții și propuneri.	Se acceptă
„Ialoveni-Gaz” SRL (Scrisoarea nr. 730 din 03 septembrie 2024)	Lipsă de obiecții și propuneri.	Se acceptă
„Ștefan Vodă-Gaz” SRL (Scrisoarea nr. 171 din 02 septembrie 2024)	Lipsă de obiecții și propuneri.	Se acceptă
„Ungheni-Gaz” SRL (Scrisoarea nr. 317 din 03 septembrie 2024)	Lipsă de obiecții și propuneri.	Se acceptă
„Cahul-Gaz” SRL (Scrisoarea nr. 375 din 03 septembrie 2024)	Lipsă de obiecții și propuneri.	Se acceptă
„Cimișlia-Gaz” SRL (Scrisoarea nr. 177 din 03 septembrie 2024)	Lipsă de obiecții și propuneri.	Se acceptă
„Găgăuz-Gaz” SRL (Scrisoarea nr. 09-2246 din 26 august 2024)	Lipsă de obiecții și propuneri.	Se acceptă
„Orhei-Gaz” SRL (Scrisoarea nr. 333 din 02 septembrie 2024)	Lipsă de obiecții și propuneri.	Se acceptă
„Moldovagaz” SA (Scrisoarea nr. 02/2-2477 din 03 septembrie 2024)	Lipsă de obiecții și propuneri.	Se acceptă
„Energocom” SA (Scrisoarea nr. 11/23-3030 din 09 septembrie 2024)	<p>La pag. 17 (al treilea aliniat) din Planul de măsuri pentru pregătire de sezonul de încălzire 2024-2025 se menționează „... că, în condițiile în care vor fi realizate toate măsurile de pregătire pentru sezonul de încălzire 2024-2025 și de atenuare a impactului unei potențiale limitări a furnizării gazelor naturale enumerate în Plan, în cazul limitării/sistării furnizării gazelor naturale chiar și cu 100% de către SAP „Gazprom”, nu va fi necesar a purcede la măsura de deconectare a consumatorilor întreruptibili stabiliți de către operatorii de sistem în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului pentru aprobarea Regulamentului și Planului de acțiuni pentru situații excepționale în sectorul gazelor naturale sau chiar utilizarea stocurilor de securitate...”.</p> <p>Considerăm ambiguă și necesar a fi revizuită formularea evidențiată supra, or, utilizarea stocurilor de securitate este prevăzută printre</p>	<p>Se acceptă parțial</p> <p>Textul „sau chiar utilizarea stocurilor de securitate” a fost exclus.</p> <p>Totodată, menționăm că, în conformitate cu prevederile actelor normative în vigoare, măsura de deconectare a consumatorilor întreruptibili stabiliți de către operatorii de sistem în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului pentru aprobarea Regulamentului și Planului de acțiuni pentru situații excepționale în sectorul gazelor naturale sau utilizarea stocurilor de securitate, este posibilă a fi aplicată doar în cazul</p>

	<p>acele măsuri de pregătire menite să atenueze impactul unei potențiale limitări a fumizării gazelor naturale (a se vedea pct. 1-2 din Tabelul 7 din Plan).</p> <p>Suplimentar, în lista măsurilor de eficientizare/reducere a consumului de gaze naturale în cazul unei limitări a livrărilor de gaze naturale, expusă în Tabelul 8 al Planului, observăm la pct.5 că stocurile de gaze create conform HG 668/2022 și HG 365/2024 se estimează a fi suplinite în volum de 149.5 mil. m³. Totodată, în pct. 4 al proiectului de hotărâre se relevă că obligația de stocare implică o cantitate de gaze naturale de 50 mil. m³ (fiind diminuată de la 102.4 mil. m³), respectiv, ar fi oportun de ajustat volumul corespunzător, i.e. în loc de 149.5 mil. m³ -97.1 mil. m³.</p>	<p>constatării unei situații de urgență în sectorul gazelor naturale de către Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova.</p> <p>Se acceptă Textul a fost redactat.</p>
<p>ÎS „Moldelectrica” (Scrisoarea nr. 46-43/2219 din 06 septembrie 2024 și nr. 46-54/2408 din 20 septembrie 2024)</p>	<p>În tabelul 7 din proiect se propun următoarele modificări:</p> <p>Necesitatea modificării numerotării subpunctelor 33.1; 33.2; 33.3; 33.4 în corespundere cu numărul punctului 31 din Tabelul 7, „Măsuri de pregătire pentru sezonul de încălzire 2024-2025” al Planului de măsuri pentru pregătire de sezonul de încălzire 2024-2025 de la Anexa nr.2 a proiectului de Hotărâre de Guvern, corect fiind 31.1; 31.2; 31.3; 31.4.</p> <p>La pct. 32, se propune de a fi extins termenul până la data de 20.10.2024, ținând cont de timpul limitat estimat disponibil.</p> <p>La pct. 33, se propune excluderea sintagmei „, , precum și a listei și a Normativului de limitare a consumului de energie electrică pe tranșe în situații deosebite în sistemul electroenergetic”. Normativul de limitare a consumului de energie electrică pe tranșe în situații deosebite în sistemul electroenergetic nu poate fi aplicat la moment în lipsa măsurilor tehnologice de control și monitorizare per consumator, în special în lipsa unor consumatori industriali semnificativi, limitarea cărora ar avea impact asupra echilibrului sistemului. În cazul dat, pentru a asigura un efect, este necesar deconectarea unui număr mare de consumatori (fiecare cu putere relativ mică), și pentru fiecare este necesar asigurarea măsurilor de monitorizare a îndeplinirii limitării și măsurilor de control în cazul neîndeplinirii.</p>	<p>Se acceptă Textul a fost redactat.</p> <p>Se acceptă Textul a fost redactat.</p> <p>Se acceptă parțial Pct. 33 a fost reformulat în conformitate cu redacția propusă prin proiectul Planului pentru situații excepționale în sectorul electroenergetic.</p>
<p>Südzucker Moldova (Scrisoarea nr. 03/1-134 din 03 septembrie 2024)</p>	<p>Lipsă de obiecții și propuneri.</p>	<p>Se acceptă</p>
<p>SA „RED-NORD”</p>	<p>Lipsă de obiecții și propuneri.</p>	<p>Se acceptă</p>

(Scrisoarea nr. STP-09/1505 din 03 septembrie 2024)		
SA „Apă-Canal Chișinău” (Scrisoarea nr. 01-9593 din 02 septembrie 2024)	Lipsă de obiecții și propuneri.	Se acceptă
SA „CET-Nord” (Scrisoarea nr. 220-08/1526 din 02 septembrie 2024)	Lipsă de obiecții și propuneri.	Se acceptă
SA „Termoelectrica” (Scrisoarea nr. 79/6641 din 09 septembrie 2024)	SA „Termoelectrica” a examinat repetat proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Planului de măsuri pentru pregătire de sezonul de încălzire 2024- 2025, (număr unic 660/MEn/2024) și propune de a structura și redacta actul normativ, inclusiv și proiectul Planului de măsuri pentru pregătire de sezonul de încălzire 2024-2025 (anexa nr. 2), în concordanța cu prevederile art. 52 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, conform căroră <i>"Punctul este elementul structural de bază al hotărârilor Guvernului, al actelor normative ale autorităților administrației publice centrale de specialitate..."</i> .	Se acceptă
„Bălți-Gaz” SRL (Scrisoarea nr. 01-03/1096 din 02 septembrie 2024)	Lipsă de obiecții și propuneri.	Se acceptă
Întreprinderea Municipală a Rețelelor și Centralelor Termice Comrat (Scrisoarea nr. 63 din 30 august 2024)	Lipsă de obiecții și propuneri.	Se acceptă
SA „FEE-Nord” (Scrisoarea nr. 08-812 din 30 august 2024)	Lipsă de obiecții și propuneri.	Se acceptă